

Niels Pauli Danielsen, landsstýrismaður um pallborðsfundin:

Ein gjørdur leikpallur

Niels Pauli Danielsen, andsstýrismaður í sosialnálm, heldur, at pallborðsfundurin um smábarnafamiljuna og barnaansing, seinasta hóskvöld, var merktur av vinstrallum kreftum.

????????????????

— Jú, tað vil siga, at tær ungu kvinnurnar vóru littar av pedagogiskum hugsanini, sum sermerkti Danmark fyrst í 70unum og fyrst í 80unum.

Niels Pauli Danielsen greinir, sum hava staðið í donskum bløðum.

Önnur sigur, at nútíðar barnið er barnið uttan barndóm, sum livir í gjørdum leikpalli á stovninum í gerandisdegnum. Hin greinin víðgerð pinkubarnið og er partur av kanning sum er gjørd um børn á barnaheimi. Í greinini kemur fram, at barnið fær skaða fyri livið, um tað er á stovni.

Á pallborðsfundinum visti Niels Pauli á hesa grein í samanbering við vøggustovustovn og pinkubørn.

Er tað rætt at nýta danskt tilfar til samanberingar við umhvørvi hjá børnum í Føroyum?

— Eg dugi ikki at siggja, at tað er skeivt. Tað kann verða okkum ein læra, sum vit kunnu nýta, tí fólk eru eisini menniskju í Danmark.

Er tað ikki ein samfelagsskaptur tørvur, sum ger, at bæði foreldur nýðast at arbeiða?

— Jú, gaman í, men so nýðast vit at gera nakað við tað. Vit vilja geva mammuni valmøguleikan, at hon kann fara heim at ansa barni sínum, tey

fyrstu árin, um hon vil tað.

Harnæst skulu vit geva barnakonum 20 vikur barsilshvild.

— Kanningar visa, at barnið hevur tað best heima hjá mammuni trý tey fyrstu árin. Tí skulu vit stuðla barni og mammu, og hervið spara vit eisini dagstovnapláss.

Hvussu nøgvur skal hesin stuðul verða?

— Tað vita vit ikki enn! Embætismenn eru í ferð við at kanna, hvussu hetta verður skipað t.d. í Noregi og Hollandi.

Hava tit gjørt nakrar kanningar um, hvussu stórir áhugin hjá mammuni er at fara heimaftur. Her hugsi eg um figgjargligu støðuna hjá ungum familjum, har kanska bæði foreldur hava fingið útbúgving, hava lestrarløn og móguliga eisini bygt sær hús?

— Nei, tað hava vit ikki hugsað um. Vit vilja heldur ikki noyða nakran úr arbeiði, men bert gera hetta til eitt tilboð, sum fólk kunnu nýta.

— Eitt er kortini vist, — nevniliga, at foreldrini eru betri til at ansa egnum børnum, enn pedagogar.

— Vit eiga eisini at umhugsast styttri arbeiðstíð, — eitt nú at mammann bert arbeiðir hálvan dag. Tað er góður familjupolitikkur.

Hvussu ætla tit at broyta samfelagið, til gagns fyri barnafamiljuna?

— Vit vilja broyta íbúðarpolitikkinn, so tað verður lagaligari at byggja sethús, — eitt nú við at hækka játtanina í Húsa-

lansgrunninum og við at økja um íbúðargrunnin. Á verandi figgjargløg er Húsálansgrunnurin øktur við tveimum mill. krónum.

Tað er hvat tvey hús kosta í dag?

— Áttalan er at hækka hann munandi komandi árin. Eisini ætla vit at hækka kommunala láni-grunnin og at fáa henda at virka betri enn hann ger í dag.

Hvar fær einliga mammann innivist í umsorganini?

— Einliga mammann skal fáa allan tann stuðul, sum hon hevur fyri neyðini. Eg veit ikki hvussu hetta skal skipast, men politiski viljin er til staðar. Eg ivist ikki í, at hon eigur stórri stuðul uppibornan.

— Júst tí hon er einlig. — Min meining er tann, at vit eiga at skapa iløgur — ikki bert til deyðar lutir, men heldur fyri barnið. Tað er ið hvussu so er dyrari fyri samfelagið, um børnini ikki fáa sømilig livikór.

Heldur tú ikki, at einligar mammur verða ov avbyrgdar, um tær skulu ganga einsamallar heima og bert hava samband við barnið?

— Tað er móguligt, men hon verður so ikki avbyrgd frá barni sínum, og tað hevur tyding.

— Um eg t.d. dámi væl itrótt, so vil eg prioritera itróttin meira enn onnur gerðarmál.

— Um mammann hevur gott samband við barnið, so prioriterar hon tað.

Hvorjar ætlanir hevur tú um barnaansing, — eitt nú á dagstovnunum, um foreldur ynskja hetta framum at mammann skal

heim úr arbeiði?

— Tá vit vóru á fundi í Norðurlandahúsinum, helt eg, at evnið snúi seg um smábarnafamiljuna og barnaansing.

Istaðin kom evnið ikki at snúgvá seg um Dagstovnar fyri barnsins skyld, men um stovnin fyri stovnsins skyld.

Hetta var meira pedagogar sum umrøddu fakfelagsviðurskipti, í royndini at fáa fleiri arbeiðspláss, heldur enn at seta barnið í fokus.

Tað var hetta eg talaði ímóti, tí nú verður tað ein spurningur um rættindi hjá pedagogstættini og ikki um einstaka barnið.

— Samanumtikið haldi eg, at vit hava stuðlað tey, sum longu fáa stuðul, — eitt nú gjøgnum dag-

Niels Pauli Danielsen, landsstýrismaður: — Vit hava higartil diskriminerað familjuna, sum ikki fær almennan stuðul, eitt nú til dagstovn. Nú er tíðin komin, tá hesi eiga at verða tikin fram í ljósmála

stovnin. Nú er tíðin komin, tá vit eiga at stuðla familjuni, har mammann er heima. Hesi liggja ikki samfelagnum til byrðu, og kortini hevur

ikki áður verið upp á tal, at stuðla teimum.

— Tað er m.a. ein liður í familjupolitikkini okkara, sigur Niels Pauli Danielsen, at enda.

Dagny

Kvinnurnar hava valt

Katrin Petersen, stovnsleiðari: — Tað eru ikki foreldur ella stovnar, sum hava skapt tørv á ansingarplassum, — tað hevur samfelagið, sum hevur brúk fyri kvinnum á arbeiðsmarknaðnum

Katrin Petersen, stovnsleiðari, var ein teirra, sum luttók í pallborðinum í Norðurlandahúsinum.

Söslurín bað hana um viðmerking til tað, sum Niels Pauli Danielsen nevndi um vinstrahallar kreftr og at fundurin í Norðurlandahúsinum meira snúi seg um pedagogiskt fakfelagsarbeiði, heldur enn um smábarnafamiljuna og barnaansing.

Katrin Petersen: — Tað eru ikki pedagogar ella foreldur, sum hava skapt dagstovnar, men heldur samfelagið, ið hevur brúk fyri kvinnuligu arbeiðsmegini. Hvor skuldi annars skorið flak á flakavirkjunum og ansa teimum sjúku á sjúkrahúsinum og aðrastaðni, har kvinnur virka? Hetta

er bert ein liður í royndini at fáa samfelagshjólina at mala.

Skipaðu tit fyri Dagstovnavikuni fyri at fáa fleiri pedagogar í arbeiði?

— Tiltakið við Dagstovnavikuni vað m.a. gjørt fyri at gera vart við, hvussu nógv børn eru á biðilista á ansingartovnunum.

Veruleikin er tann, at alt ov fá stovnspláss eru tok, og tí vita foreldur sær eingi livandi ráð, fyri at fáa børnini ansað, meðan tey eru til arbeiðis.

Vit, sum eru leiðarar á dagstovnunum hava biðilistan um hendir, og eru sostat til fyri at stuðla familjuna, men vit eru hjálparleys. Tað var m.a. hetta vit vildu vísa á.

— Kvinnan hevur valt

at fara út á arbeiðsmarknaðin, tað mugu vit bara goðtaka. So er spurningurin, hvussu vit best tilgøðasiggja smábarnafamiljuna. — Eitt nú hevði tað verið gagnligt at fólk fingi styttri arbeiðstíð, tað verður nógv tosa um í grannalondum okkara, og so annars, at pápárir vóru tiknir meir inn í gerðarmál, sum hevur við barnið at gera.

— Eftir stendur kortini, at 1500 børn ikki fáa pláss á ansingartovni og hetta er spurningur, sum eigur at verða loystur sum skjótast, sigur Katrin Petersen, at enda.

